

ZAŁĄCZNIK NR 4

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH dla uczniów klas IV–VIII

WERSJA UPROSZCZONA

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte w Myślenicach

Najważniejsze: Każdy uczeń ma prawo czuć się w szkole bezpiecznie, być traktowany z szacunkiem i mieć możliwość poproszenia o pomoc.

1. Co oznacza „krzywdzenie”?

- Krzywdzenie to każde działanie lub zachowanie, które narusza dobro, prawa albo bezpieczeństwo ucznia.
- Przemoc fizyczna – np. bicie, popychanie, szarpanie.
- Przemoc psychiczna – np. wyśmiewanie, poniżanie, groźby.
- Przemoc seksualna – zachowania lub treści seksualne wobec ucznia.
- Cyberprzemoc – krzywdzenie za pomocą telefonu, Internetu lub mediów społecznościowych.
- Zaniedbanie – brak potrzebnej opieki, jedzenia, higieny, odzieży lub pomocy.

2. Jak powinniśmy traktować siebie nawzajem?

- Uczeń ma prawo do: szacunku, godności, prywatności, bezpieczeństwa, równego traktowania i pomocy.
- Nie wolno: bić, popychać, grozić, wyzywać, poniżać, izolować innych, wymuszać pieniędzy lub rzeczy, niszczyć ani kraść cudzej własności.
- Nie wolno stosować hejtu, cyberprzemocy ani publikować wizerunku lub informacji o innym uczniu bez odpowiedniej podstawy prawnej lub wymaganej zgody.

3. Zasady dotyczące pracowników szkoły

- Pracownik powinien traktować ucznia z szacunkiem, cierpliwością i bez dyskryminacji.
- Nie może ucznia zawstydząć, upokarzać, wyśmiewać, obrażać ani stosować wobec niego przemocy.
- Nie może nawiązywać z uczniem relacji romantycznej lub seksualnej.
- Nie może proponować uczniowi alkoholu, nikotyny, narkotyków ani innych środków psychoaktywnych.
- Kontakt fizyczny może być tylko bezpieczny, uzasadniony i odpowiedni do sytuacji, np. przy udzielaniu pierwszej pomocy lub zapewnianiu bezpieczeństwa.
- Kontakt z uczniem poza szkołą powinien mieć charakter służbowy i odbywać się głównie przez oficjalne kanały szkoły.

4. Co zrobić, gdy dzieje się coś złego?

- Nie musisz radzić sobie sam/sama. Możesz powiedzieć o problemie wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi, pedagogowi specjalnemu, psychologowi, Dyrektorowi albo innemu pracownikowi szkoły.
- Możesz zgłosić sytuację, której doświadczasz, albo którą widzisz u innej osoby.
- Pracownik szkoły powinien przyjąć zgłoszenie i podjąć odpowiednie działania.
- Jeśli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, trzeba natychmiast wezwać pomoc; w razie potrzeby używa się numeru 112.

5. Jeśli jesteś świadkiem przemocy

- Nie udawaj, że nic się nie stało.
- Powiedz o sytuacji dorosłemu pracownikowi szkoły.
- Jeżeli sytuacja jest niebezpieczna, nie narażaj siebie – odejdź w bezpieczne miejsce i wezwij pomoc.

- W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia potrzebny jest numer 112.

6. Cyberprzemoc i bezpieczeństwo w Internecie

- Cyberprzemoc może polegać m.in. na wyzywaniu, ośmieszaniu, grożeniu, nękanii, podszywaniu się, publikowaniu materiałów naruszających prywatność lub godność oraz rozpowszechnianiu intymnych albo seksualnych materiałów bez zgody.
- Jeśli możesz, zachowaj dowody, np. wiadomości lub zrzuty ekranu.
- Nie odpowiadaj agresją. Jak najszybciej powiedz o tym dorosłemu.
- Dbaj o hasła, dane osobowe, prywatność i swój wizerunek. Nie udostępniaj dalej krzywdzących materiałów.

7. Sygnały, że ktoś może potrzebować pomocy

- Powtarzające się lub niewyjaśnione obrażenia.
- Silny lęk przed konkretną osobą albo powrotem do domu.
- Nagła zmiana zachowania, wycofanie, agresja lub obniżony nastrój.
- Częste bóle głowy lub brzucha bez jasnej przyczyny.
- Nagłe problemy z nauką lub częstą nieobecność.
- Wypowiedzi o przemocy, groźbach, wykorzystaniu lub poczuciu zagrożenia.
- Jeden taki sygnał nie oznacza automatycznie, że ktoś jest krzywdzony. Jest jednak powodem, żeby zwrócić uwagę i – jeśli sytuacja tego wymaga – powiedzieć dorosłemu.

8. Co dzieje się po zgłoszeniu?

- Szkoła ocenia, czy uczeń jest bezpośrednio zagrożony.
- Jeśli tak, najważniejsze jest zapewnienie bezpieczeństwa i wezwanie odpowiedniej pomocy.
- Szkoła zapisuje zgłoszenie i podjęte działania.
- W zależności od sytuacji mogą zostać poinformowani rodzice/opiekunowie, Dyrektor oraz właściwe służby lub organy.
- Uczeń może otrzymać indywidualny plan wsparcia, np. pomoc wychowawcy, pedagoga, pedagoga specjalnego lub psychologa.
- Informacje o sprawie powinny być przekazywane tylko osobom, które muszą je znać, z poszanowaniem prywatności ucznia.

9. Jeśli problem dotyczy pracownika szkoły

- Zgłoszenie dotyczące pracownika przekazuje się Dyrektorowi.
- Jeżeli zgłoszenie dotyczy Dyrektora, sprawę prowadzi koordynator Standardów lub osoba wyznaczona zgodnie z zasadami szkoły.
- Uczeń powinien być chroniony przed dalszym kontaktem z osobą podejrzaną, jeśli wymaga tego bezpieczeństwo.
- W razie zagrożenia życia lub zdrowia wzywa się odpowiednie służby.

10. Jeśli problem dotyczy przemocy w domu

- Powiedz o tym zaufanemu dorosłemu w szkole.
- Szkoła ma obowiązek podjąć działania mające chronić ucznia.
- W uzasadnionych sytuacjach może zostać uruchomiona procedura „Niebieskiej Karty”.
- Jeżeli życie lub zdrowie ucznia jest zagrożone, Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję lub inne właściwe służby.

11. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami

- Zasady ochrony dotyczą wszystkich uczniów.
- Sposób rozmowy, przyjmowania zgłoszenia i udzielania pomocy powinien być dostosowany do wieku, możliwości komunikacyjnych, poznawczych i emocjonalnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia.
- Trudności w komunikowaniu się lub zachowanie wynikające z niepełnosprawności nie mogą być automatycznie uznawane za złą wolę czy brak współpracy.

12. Najważniejsze zasady – zapamiętaj!

SZANUJĘ	godność, granice, prywatność i bezpieczeństwo innych.
NIE KRZYWDZĘ	nie biję, nie wyzywam, nie grożę, nie poniżam i nie hejtuję.
CHRONIĘ SIEBIE	dbam o hasła, dane, prywatność i wizerunek.
REAGUJĘ	gdy widzę przemoc lub sam/sama jej doświadczam, mówię dorosłemu.
PROSZĘ O POMOC	mogę zwrócić się do nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, psychologa lub innego pracownika szkoły.
W NAGŁYM ZAGROŻENIU	najważniejsze jest bezpieczeństwo; w razie potrzeby należy wezwać pomoc pod 112.

Pamiętaj:

Masz prawo powiedzieć „NIE”, gdy ktoś przekracza Twoje granice, oraz poprosić dorosłego o pomoc.